

אלגברה לינארית סמסטר סתו 2022-23

עבודה עצמית 8

שאלה 1 תן דוגמא לשתי קבוצות T, S כך ש $S \subseteq T$ ומתקיים:

- (א) T פורשת את \mathbb{R}^4 ו S לא פורשת את \mathbb{R}^4 .
- (ב) T לא פורשת את \mathbb{R}^4 ו S לא פורשת את \mathbb{R}^4 .
- (ג) T פורשת את \mathbb{R}^4 ו S פורשת את \mathbb{R}^4 .

שאלה 2 תהינה $X \subseteq Y$ קבוצות של וקטורים ב- \mathbb{R}^n . הוכח או הפרד:

- (א) אם Y פורשת את \mathbb{R}^n אז X פורשת את \mathbb{R}^n .
- (ב) אם $0 \in X$ אז X פורשת את \mathbb{R}^n .
- (ג) אם $0 \in X$ אז X לא פורשת את \mathbb{R}^n .
- (ד) אם X פורשת את \mathbb{R}^n אז Y פורשת את \mathbb{R}^n .
- (ה) אם מספר הוקטורים ב- X גדול מ- n אז X פורשת את \mathbb{R}^n .
- (ו) אם קיים $v \in Y$ כך ש $v \notin X$ אז $\text{sp}(Y) \neq \text{sp}(X)$.

שאלה 3 נתונים הוקטורים

$$u_1 \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \quad u_2 \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ a \end{pmatrix}, \quad u_3 \begin{pmatrix} 2 \\ a \\ a+1 \end{pmatrix}$$

- (א) מצא לאילו ערכי a מתקיים $u_3 \in \text{sp}(u_1, u_2)$.
- (ב) עבור ערך a הקטן שמצאת, הצג את u_3 כצירוף לינארי של u_1, u_2 .
- (ג) מצא לאילו ערכי a הקבוצה $\{u_1, u_2, u_3\}$ פורשת את \mathbb{R}^3 .

שאלה 4 קבעו עבור כל אחת מהקבוצות הבאות אם היא מהווה בסיס של \mathbb{R}^3 :

(א) $\{(1, 0, -1), (1, 2, 1), (0, 4, 2)\}$

(ב) $\{(1, 1, 0), (0, 1, 0), (0, 1, 1)\}$

(ג) $\{(1, 1, 0), (0, 1, 0), (1, 2, 0)\}$

(ד) $\{(1, 1, 0), (0, 1, 0), (0, 1, 1), (3, 5, 2)\}$

(ה) $\{(1, 1, 0), (0, 1, 0)\}$

שאלה 5 עבור המטריצות הבאות מצאו בסיס ומימד של $\text{col}(A)$ ובסיס ומימד של $\text{Nul}(A)$.

(א)
$$\begin{pmatrix} 2 & -1 & 3 & -2 & 4 \\ 4 & -2 & 5 & 1 & 7 \\ 2 & -1 & 1 & 8 & 2 \end{pmatrix}$$

(ב)
$$\begin{pmatrix} 1 & 3 & 5 & -1 \\ 2 & -1 & -3 & 4 \\ 5 & 1 & -1 & 7 \\ 7 & 7 & 9 & 1 \end{pmatrix}$$

(ג)
$$\begin{pmatrix} 1 & -2 & 1 & -1 & 1 \\ 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 3 & -2 & -1 & 1 & -2 \\ 2 & -5 & 1 & -2 & 2 \end{pmatrix}$$

שאלה 6 עבור $\{u_1, u_2, u_3, u_4\} \in \mathbb{R}^5$ נסמן $W = \text{sp}\{u_1, u_2, u_3, u_4\}$. הסבר מדוע W הינה תת מרחב של \mathbb{R}^5 ומצאו בסיס ומימד של W במקרים הבאים:

(א) $u_4 = (1, 2, 1, -1, 4), u_3 = (3, 5, -1, -2, 5), u_2 = (1, 2, -1, -2, 1), u_1 = (1, 1, 1, 2, 3)$

(ב) $u_4 = (3, -7, 3, 8, -1), u_3 = (1, -3, 1, 2, 1), u_2 = (-2, 4, -2, -6, 2), u_1 = (1, -2, 1, 3, -1)$

שאלה 7 מצאו בסיס ומימד של מרחב הפתרונות של המערכות ההומוגניות הבאות:

(א)
$$\left. \begin{aligned} x + z + t &= 0 \\ y - s + t &= 0 \\ x + y + z + s - t &= 0 \\ 2y + z + s + 3t &= 0 \end{aligned} \right\}$$

(ב)
$$\left. \begin{aligned} x + 2y + z + t &= 0 \\ y + 3z + s + t &= 0 \\ x + 2y - s &= 0 \end{aligned} \right\}$$

שאלה 8 במרחב הווקטורי $P_3(\mathbb{R})$ (מרחב הפולינומים מסדר 3 לכל היותר) נתונים הווקטורים

$$p_1(t) = 2 - t + t^2, \quad p_2(t) = 2t - 3t^2 + t^3, \quad p_3(t) = 1 - t^2, \quad p_4(t) = 3t - 6t^2 + t^3$$

(א) בדקו אם הווקטורים $p_4(t), p_3(t), p_2(t), p_1(t)$ ת"ל. אם כן מצאו צירוף ליניארי הלא טריוויאלי שלהם שווה לווקטור האפס.

(ב) מצאו בסיס ואת המימד של תת המרחב הנפרש על ידי הווקטורים $p_4(t), p_3(t), p_2(t), p_1(t)$.

(ג) בטא כל ווקטור מתוך $p_4(t), p_3(t), p_2(t), p_1(t)$ כצירוף ליניארי של הבסיס שמצאת בסעיף ב'.

(ד) מצא את וקטור הקואורדינאטות של $p_4(t)$ ביחס לבסיס שמצאתם.

שאלה 9 במרחב הווקטורי $M_{2 \times 2}(\mathbb{R})$ נתונים הווקטורים

$$v_1 = \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \quad v_2 = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \quad v_3 = \begin{pmatrix} 3 & -1 \\ 2 & 1 \end{pmatrix},$$

נגדיר $W = \text{sp}(v_1, v_2, v_3)$.

(א) תן דוגמא לווקטור כלשהו הנמצא ב W ושונה מווקטור האפס ומהווקטורים v_1, v_2, v_3 .

(ב) האם W הוא תת מרחב של $M_{2 \times 2}(\mathbb{R})$? האם $W = M_{2 \times 2}(\mathbb{R})$?

(ג) בדקו האם הקבוצה $\{v_1, v_2, v_3\}$ ת"ל? אם כן, מצא צירוף ליניארי לא טריוויאלי של איברי הקבוצה השווה לווקטור האפס.

(ד) מצא בסיס ואת המימד של W .

(ה) תן דוגמא למרחב וקטורי V כך ש $V \neq W$ ו V איזומורפי ל W .

(ו) מצא לאילו ערכי הפרמטר k הקבוצה $\{2v_1 + 3v_2, 4v_1 + kv_2\}$ היא בלתי תלויה ליניארית.

שאלה 10 לכל אחת מהקבוצות הבאות, קבעו האם היא מהווה בסיס של $\mathbb{R}_3[t]$:

$$\{2t^3 + t^2 + t + 1, 3t^3 + 3t + 2, t^3 + t^2 - t, 4t^3 + 2t^2 - 2t + 1\} \quad (\text{א})$$

$$\{1, t - 1, t^3 - t^2 + t - 1, t^2 - t + 1\} \quad (\text{ב})$$

שאלה 11 לאילו ערכים של הפרמטרים c, b, a הקבוצה

$$\{t^2 + t + 1, ct^2 + bt + a, c^2t^2 + b^2t + a^2\}$$

מהווה בסיס של $P_2(t)$?

שאלה 12 לכל אחת מהקבוצות הבאות, קבעו האם היא מהווה בסיס של $M_2(\mathbb{R})$:

$$\left\{ \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ 3 & 5 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & -3 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} \right\} \quad \text{א)}$$

$$\left\{ \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -1 & 5 \\ 1 & 3 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 5 & 2 \end{pmatrix} \right\} \quad \text{ב)}$$

שאלה 13 לאילו ערכי הפרמטר m הקבוצות הבאות מהוות בסיס של $M_2(\mathbb{R})$:

$$\left\{ \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & -1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 5 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 & 6 \\ 5 & m-1 \end{pmatrix} \right\} \quad \text{א)}$$

$$\left\{ \begin{pmatrix} 1 & m \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} m & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ m & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & m \end{pmatrix} \right\} \quad \text{ב)}$$

פתרונות

שאלה 1

$$T = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}, S = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\} \quad \text{(א)}$$

$$T = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}, S = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\} \quad \text{(ב)}$$

$$T = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}, S = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\} \quad \text{(ג)}$$

שאלה 2

(א) דוגמה נגדית:

$$X = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}, \quad Y = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$$

X לא פורשת את \mathbb{R}^2 , Y פורשת את \mathbb{R}^2 .

(ב) דוגמה נגדית: $X = \{\bar{0}\}$ לא פורשת את \mathbb{R}^2 .

(ג) דוגמה נגדית: $X = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$ פורשת את \mathbb{R}^2 .

(ד) נתון: $X \subseteq Y$

צ"ל: Y פורשת את \mathbb{R}^n .

הוכחה

$\text{sp}(X) = \mathbb{R}^n$, לכן לכל $u \in \mathbb{R}^n$ קיימים $v_1, \dots, v_n \in X$ כך ש

$$u = k_1 v_1 + \dots + k_n v_n.$$

$X \subseteq Y$ לכן $v_1, \dots, v_n \in Y$ $u \in \text{sp}(v_1, \dots, v_n)$ ו"א $\text{sp}(Y) = \mathbb{R}^n$.

(ה) דוגמה נגדית: $X = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$ לא פורשת את \mathbb{R}^2 .

$$(ו) \quad \text{דוגמה נגדית: } X = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}, Y = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}, \text{sp}(X) = \text{sp}(Y)$$

■

שאלה 3

$$u_1 \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \quad u_2 \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ a \end{pmatrix}, \quad u_3 \begin{pmatrix} 2 \\ a \\ a+1 \end{pmatrix}$$

(א)

$$k_1 u_1 + k_2 u_2 = u_3$$

$$\left(\begin{array}{cc|c} 1 & 1 & 2 \\ 1 & 2 & a \\ 1 & a & a+1 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{cc|c} 1 & 1 & 2 \\ 0 & 1 & a-2 \\ 0 & 0 & (a-1)(3-a) \end{array} \right)$$

עבור $a = 1$ ו $a = 3$ למערכת יש פתרון, לכן $u_3 \in \text{sp}(u_1, u_2)$

$$\underline{a = 1}$$

$$k_2 = -1, k_1 = 3$$

$$\left(\begin{array}{cc|c} 1 & 1 & 2 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{cc|c} 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \end{array} \right)$$

$$3u_1 - u_2 = u_3$$

(ב) עבור $a \neq 1, 3$ הוקטורים u_1, u_2, u_3 בת"ל. $\dim(\mathbb{R}^3) = 3$, לכן u_1, u_2, u_3 בסיס של \mathbb{R}^3

■

שאלה 4

(א)

$$\left(\begin{array}{ccc} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 4 \\ -1 & 1 & 2 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{ccc} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 4 \\ 0 & 0 & -2 \end{array} \right)$$

כל העמודות מובילות, לכן הוקטורים בת"ל. $\dim(\mathbb{R}^3) = 3$, לכן הוקטורים מהווים בסיס של \mathbb{R}^3 .

(ב)

$$\left(\begin{array}{ccc} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{ccc} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{array} \right)$$

כל העמודות מובילות, לכן הוקטורים בת"ל. $\dim(\mathbb{R}^3) = 3$, לכן הוקטורים מהווים בסיס של \mathbb{R}^3 .

(ג)

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

הוקטורים ת"ל כי יש עמודה לא מובילה, לכן הם לא מהווים בסיס של \mathbb{R}^3 .

(ד) וקטורים לא יכולים להיות בסיס של \mathbb{R}^3 , כי $\dim(\mathbb{R}^3) = 3$.

(ה) שני וקטורים לא מהווים בסיס של \mathbb{R}^3 , כי $\dim(\mathbb{R}^3) = 3$. ■

שאלה 5

(א)

$$\begin{pmatrix} 2 & -1 & 3 & -2 & 4 \\ 4 & -2 & 5 & 1 & 7 \\ 2 & -1 & 1 & 8 & 2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 2 & -1 & 3 & -2 & 4 \\ 0 & 0 & -1 & 5 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$\dim(\text{col}(A)) = 2$ - מספר העמודות המובילות.
בסיס של $\text{col}(A)$:

$$\begin{pmatrix} 2 \\ 4 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 \\ 5 \\ 1 \end{pmatrix}.$$

$\dim(\text{Nul}(A)) = 4$ - מספר העמודות הלא מובילות.
נמצא בסיס של $\text{Nul}(A)$:

$$\begin{pmatrix} 2 & -1 & 3 & -2 & 4 \\ 0 & 0 & -1 & 5 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -\frac{1}{2} & 0 & \frac{13}{2} & \frac{1}{2} \\ 0 & 0 & 1 & -5 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\left. \begin{aligned} x_1 &= \frac{1}{2}x_2 - \frac{13}{2}x_4 - \frac{1}{2}x_5 \\ x_3 &= 5x_4 - x_5 \end{aligned} \right\}, \quad x_2, x_4, x_5 \in \mathbb{R}$$

$$\begin{pmatrix} \frac{1}{2}x_2 - \frac{13}{2}x_4 - \frac{1}{2}x_5 \\ x_2 \\ 5x_4 - x_5 \\ x_4 \\ x_5 \end{pmatrix} = x_2 \begin{pmatrix} \frac{1}{2} \\ 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} + x_4 \begin{pmatrix} -\frac{13}{2} \\ 0 \\ 5 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} + x_5 \begin{pmatrix} -\frac{1}{2} \\ 0 \\ -1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

בסיס של $\text{Nul}(A)$:

$$\begin{pmatrix} \frac{1}{2} \\ 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -\frac{13}{2} \\ 0 \\ 5 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -\frac{1}{2} \\ 0 \\ -1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}.$$

(ב)

$$\begin{pmatrix} 1 & 3 & 5 & -1 \\ 2 & -1 & -3 & 4 \\ 5 & 1 & -1 & 7 \\ 7 & 7 & 9 & 1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 3 & 5 & -1 \\ 0 & 7 & 13 & -6 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$\dim(\text{col}(A)) = 3$. בסיס של $\text{col}(A)$:

$$\begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 5 \\ 7 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 \\ -1 \\ 1 \\ 7 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -1 \\ 4 \\ 7 \\ 1 \end{pmatrix}.$$

$\dim(\text{Nul}(A)) = 1$.

$$\begin{pmatrix} 1 & 3 & 5 & -1 \\ 0 & 1 & \frac{13}{7} & -\frac{6}{7} \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 & -\frac{4}{7} & 0 \\ 0 & 1 & \frac{13}{7} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$x_3 \in \mathbb{R}, x_4 = 0, x_2 = -\frac{13}{7}x_3, x_1 = \frac{4}{7}$

$$\begin{pmatrix} \frac{4}{7}x_3 \\ -\frac{13}{7}x_3 \\ 0 \\ x_3 \end{pmatrix} = x_3 \begin{pmatrix} \frac{4}{7} \\ -\frac{13}{7} \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

בסיס של $\text{Nul}(A)$:

$$\begin{pmatrix} \frac{4}{7} \\ -\frac{13}{7} \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

(ג)

$$\begin{pmatrix} 1 & -2 & 1 & -1 & 1 \\ 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 3 & -2 & -1 & 1 & -2 \\ 2 & -5 & 1 & -2 & 2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -2 & 1 & -1 & 1 \\ 0 & -1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -8 & 4 & -5 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$\dim(\text{col}(A)) = 3$. בסיס של $\text{col}(A)$:

$$\begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -2 \\ -1 \\ -2 \\ -5 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix}.$$

$\dim(\text{Nul}(A)) = 2$.

$$\begin{pmatrix} 1 & -2 & 1 & -1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -\frac{1}{2} & \frac{5}{8} \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & \frac{1}{2} & -\frac{7}{8} \\ 0 & 1 & 0 & \frac{1}{2} & -\frac{5}{8} \\ 0 & 0 & 1 & -\frac{1}{2} & \frac{5}{8} \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\left. \begin{aligned} x_1 &= -\frac{1}{2}x_4 + \frac{7}{8}x_5 \\ x_2 &= -\frac{1}{2}x_4 + \frac{5}{8}x_5 \\ x_3 &= \frac{1}{2}x_4 - \frac{5}{8}x_5 \end{aligned} \right\}, \quad x_4, x_5 \in \mathbb{R}.$$

$$\begin{pmatrix} -\frac{1}{2}x_4 + \frac{7}{8}x_5 \\ \frac{1}{2}x_4 + \frac{5}{8}x_5 \\ \frac{1}{2}x_4 - \frac{5}{8}x_5 \\ x_4 \\ x_5 \end{pmatrix} = x_4 \begin{pmatrix} -\frac{1}{2} \\ \frac{1}{2} \\ \frac{1}{2} \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} + x_5 \begin{pmatrix} \frac{7}{8} \\ \frac{5}{8} \\ -\frac{5}{8} \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

בסיס של $\text{Nul}(A)$:

$$\begin{pmatrix} -\frac{1}{2} \\ \frac{1}{2} \\ \frac{1}{2} \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} \frac{7}{8} \\ \frac{5}{8} \\ -\frac{5}{8} \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

■

שאלה 6 $W = \text{sp}\{u_1, u_2, u_3, u_4\}, \{u_1, u_2, u_3, u_4\} \in \mathbb{R}^5$

(א)

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 3 & 1 \\ 1 & 2 & 5 & 2 \\ 1 & -1 & -1 & 1 \\ 2 & -2 & -2 & -1 \\ 3 & 1 & 5 & 4 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & 3 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$\dim(W) = 3$, מספר העמודות המובילות. בסיס של W : u_1, u_2, u_4 .

(ב)

$$\begin{pmatrix} 1 & -2 & 1 & 3 \\ -2 & 4 & -3 & -7 \\ 1 & -2 & 1 & 3 \\ 3 & -6 & 2 & 8 \\ -1 & 2 & 1 & -2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -2 & 1 & 3 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$\dim(W) = 2$, מספר העמודות המובילות. בסיס של W : u_1, u_3 .

■

שאלה 7

(א)

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & 1 & 1 & 3 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & \frac{9}{2} \\ 0 & 1 & 0 & 0 & -\frac{1}{2} \\ 0 & 0 & 1 & 0 & \frac{11}{2} \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -\frac{3}{2} \end{pmatrix}$$

$$\dim(\text{Nul}(A)) = 1$$

$$x = \frac{9}{2}t, \quad y = \frac{1}{2}t, \quad s = \frac{3}{2}t, \quad t \in \mathbb{R}.$$

בסיס:

$$\begin{pmatrix} \frac{9}{2} \\ \frac{1}{2} \\ -\frac{11}{2} \\ \frac{3}{2} \\ 1 \end{pmatrix}$$

(ב)

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 3 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 0 & -1 & 0 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 3 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & -1 & -1 & -1 \end{pmatrix}$$

$$\dim(\text{Nul}(A)) = 2$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 3 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & -1 & -1 & -1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 3 & 4 \\ 0 & 1 & 0 & -2 & -2 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

$$x = -3s - 4t, \quad y = 2s + 2t, \quad z = -s - t, \quad s, t \in \mathbb{R}.$$

$$\begin{pmatrix} -3s - 4t \\ 2s + 2t \\ -s - t \\ s \\ t \end{pmatrix} = s \begin{pmatrix} -3 \\ 2 \\ -1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} + t \begin{pmatrix} -4 \\ 2 \\ -1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

בסיס:

$$\begin{pmatrix} -3 \\ 2 \\ -1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} -4 \\ 2 \\ -1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

■

שאלה 8

(א)

$$\begin{aligned}
 k_1 p_1(t) + k_2 p_2(t) + k_3 p_3(t) + k_4 p_4(t) &= \bar{0} \\
 k_1(2 - t + t^2) + k_2(2t - 3t^2 + t^3) + k_3(1 - t^2) + k_4(3t - 6t^2 + t^3) &= \bar{0} \\
 (2k_1 + k_3) + (-k_1 + 2k_2 + 3k_4)t + (k_1 - 3k_2 - k_3 - 6k_4)t^2 + (k_2 + k_4)t^3 &= \bar{0}
 \end{aligned}$$

$$\left. \begin{aligned}
 2k_1 + k_3 &= 0 \\
 -k_1 + 2k_2 + 3k_4 &= 0 \\
 k_1 - 3k_2 - k_3 - 6k_4 &= 0 \\
 k_2 + k_4 &= 0
 \end{aligned} \right\}$$

$$\begin{pmatrix} 2 & 0 & 1 & 0 \\ -1 & 2 & 0 & 3 \\ 1 & -3 & -1 & -6 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$k_1 = k_4, \quad k_2 = -k_4, \quad k_3 = -2k_4, \quad k_4 \in \mathbb{R}$$

למערכת יש אינסוף פתרונות, לכן הוקטורים ת"ל.

נציב $k_3 = -2, k_2 = -1, k_1 = 1 \Leftarrow k_4 = 1$.

$$p_1(t) - p_2(t) - 2p_3(t) + p_4(t) = \bar{0}$$

(ב)

$$\dim(\text{sp}(p_1(t), p_2(t), p_3(t), p_4(t))) = 3$$

בסיס: $p_1(t), p_2(t), p_3(t)$.

(ג)

$$\begin{aligned}
 p_1(t) &= 1 \cdot p_1(t) + 0 \cdot p_2(t) + 0 \cdot p_3(t), \\
 p_2(t) &= 0 \cdot p_1(t) + 1 \cdot p_2(t) + 0 \cdot p_3(t), \\
 p_3(t) &= 0 \cdot p_1(t) + 0 \cdot p_2(t) + 1 \cdot p_3(t), \\
 p_4(t) &= -1 \cdot p_1(t) + 1 \cdot p_2(t) + 2 \cdot p_3(t).
 \end{aligned}$$

$$[p_4(t)]_{\{p_1, p_2, p_3\}} = \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} \quad \blacksquare \quad (\text{ד})$$

שאלה 9

$$v_1 = \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \quad v_2 = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \quad v_3 = \begin{pmatrix} 3 & -1 \\ 2 & 1 \end{pmatrix},$$

$$.W = \text{sp}(v_1, v_2, v_3)$$

(א)

$$v_1 + v_2 = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 1 & 2 \end{pmatrix} \in W.$$

■

(ב)

$W = \text{sp}(v_1, v_2, v_3)$ ופרישה תמיד תת מרחב.
 $\dim(W) = 3$ ו $\dim(M_{2 \times 2}(\mathbb{R})) = 4$ כי $W \neq M_{2 \times 2}(\mathbb{R})$.

■

(ג)

$$k_1 v_1 + k_2 v_2 = +k_3 v_3 = \bar{0}$$

$$\begin{pmatrix} 2 & -1 & 3 \\ 3 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 2 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 3 & 4 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

כל העמודות מובילות, לכן v_1, v_2, v_3 בת"ל.

■

(ד)

$\dim(W) = 3$. בסיס של W : v_1, v_2, v_3

■

(ה)

$$\{2v_1 + 3v_2, 4v_1 + kv_2\}$$

$$x(2v_1 + 3v_2) + y(4v_1 + kv_2) = \bar{0}$$

$$(2x + 4y)v_1 + (3x + ky)v_2 = \bar{0}$$

לכן v_1, v_2 בת"ל,

$$\begin{cases} 2x + 4y = 0 \\ 3x + ky = 0 \end{cases}$$

$$\begin{pmatrix} 2 & 4 \\ 3 & k \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 2 & 4 \\ 0 & 2k - 12 \end{pmatrix}$$

למערכת יש פתרון יחיד עבור $k \neq 6$.

לכן עבור $k \neq 6$ הוקטורים $\{2v_1 + 3v_2, 4v_1 + kv_2\}$ בת"ל.

■

שאלה 10

(א)

נבדוק אם הוקטורים בת"ל:

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 & 1 \\ 1 & 3 & -1 & -2 \\ 1 & 0 & 1 & 2 \\ 2 & 3 & 1 & 4 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{R_2 \rightarrow R_2 - R_1 \\ R_3 \rightarrow R_3 - R_1 \\ R_4 \rightarrow R_4 - 2R_1}} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & -1 & -3 \\ 0 & -2 & 1 & 1 \\ 0 & -1 & 1 & 2 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{R_3 \rightarrow R_3 + 2R_2 \\ R_4 \rightarrow R_4 + R_2}} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & -1 & -5 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \end{pmatrix}$$

כל העמודות מובילות, לכן הוקטורין בת"ל. מדובר ב 4 וקטורים. $\dim(P_3(\mathbb{R})) = 4$, לכן הם מהווים בסיס של $P_3(\mathbb{R})$.

(ב) בקבוצה יש 3 וקטורים, $\dim(P_3(\mathbb{R})) = 4$, לכן 3 הוקטורים לא מהווים בסיס של $P_3(\mathbb{R})$. ■

שאלה 11

$$c^2t^2 + b^2t + a^2, ct^2 + bt + a, t^2 + t + 1$$

$$\begin{pmatrix} 1 & a & a^2 \\ 1 & b & b^2 \\ 1 & c & c^2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & a & a^2 \\ 0 & b-a & b^2-a^2 \\ 0 & c-a & c^2-a^2 \end{pmatrix}$$

עבור $a = b$ מקבלים שורת אפסים. הוקטורים ת"ל.

עבור $a = c$ מקבלים שורת אפסים. הוקטורים ת"ל.

נניח $b - a \neq 0, c - a \neq 0 \Leftrightarrow a \neq c, a \neq b$.

$$\begin{pmatrix} 1 & a & a^2 \\ 0 & b-a & b^2-a^2 \\ 0 & c-a & c^2-a^2 \end{pmatrix} \xrightarrow[R_3 \rightarrow \frac{1}{c-a} R_3]{R_2 \rightarrow \frac{1}{b-a} R_2} \begin{pmatrix} 1 & a & a^2 \\ 0 & 1 & a+b \\ 0 & 1 & c+a \end{pmatrix} \xrightarrow{R_3 \rightarrow R_3 - R_2} \begin{pmatrix} 1 & a & a^2 \\ 0 & 1 & a+b \\ 0 & 0 & c-b \end{pmatrix}$$

הוקטורים בת"ל עבור $a \neq c, a \neq b, b \neq c$. $\dim(P_2(\mathbb{R})) = 3$, לכן במקרים האלה הוקטורים מהווים בסיס של $P_2(\mathbb{R})$. ■

שאלה 12

(א) שלושה וקטורים לא ימהווים בסיס של $M_{2 \times 2}(\mathbb{R})$, כי $\dim(M_{2 \times 2}(\mathbb{R})) = 4$.

(ב)

$$\begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & 2 \\ 2 & 5 & 3 & 1 \\ 2 & 1 & 0 & 5 \\ 0 & 3 & 1 & 2 \end{pmatrix} \xrightarrow[R_3 \rightarrow R_3 - 2R_1]{R_2 \rightarrow R_2 - 2R_1} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 3 \\ 0 & 7 & 1 & -3 \\ 0 & 3 & -2 & 1 \\ 0 & 3 & 1 & 2 \end{pmatrix} \xrightarrow{R_2 \leftrightarrow R_3} \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & 2 \\ 0 & 3 & -2 & 1 \\ 0 & 7 & 1 & -3 \\ 0 & 3 & 1 & 2 \end{pmatrix}$$

$$\xrightarrow{R_3 \rightarrow 3R_3 - 7R_2} \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & 2 \\ 0 & 3 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & 17 & -16 \\ 0 & 0 & 3 & 1 \end{pmatrix}$$

$$\xrightarrow{R_4 \rightarrow 17R_4 - 3R_3} \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & 2 \\ 0 & 3 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & 17 & -16 \\ 0 & 0 & 0 & 65 \end{pmatrix}$$

כל העמודות מובילות, לכן הוקטורים בת"ל. $\dim(M_{2 \times 2}(\mathbb{R})) = 4$ לכן 4 וקטורים בת"ל מהווים בסיס של $M_{2 \times 2}(\mathbb{R})$. ■

שאלה 13

(א)

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 3 \\ 2 & -1 & 3 & 6 \\ 2 & 5 & 0 & 5 \\ -1 & 0 & 1 & m-1 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{R_2 \rightarrow R_2 - 2R_1 \\ R_3 \rightarrow R_3 - 2R_1 \\ R_4 \rightarrow R_4 + R_1}} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 3 \\ 0 & -3 & 1 & 0 \\ 0 & 3 & -2 & -1 \\ 0 & 1 & 2 & m+1 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{R_3 \rightarrow R_2 + R_3 \\ R_4 \rightarrow R_2 + 3R_4}} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 3 \\ 0 & -3 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 7 & 3m+6 \end{pmatrix}$$

$$\xrightarrow{R_4 \rightarrow R_4 + 7R_3} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 3 \\ 0 & -3 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 3m-1 \end{pmatrix}$$

עבור $m \neq \frac{1}{3}$ הוקטורים בת"ל.
 $\dim(M_{2 \times 2}(\mathbb{R})) = 4 \Leftarrow$ הוקטורים מהווים בסיס של $M_{2 \times 2}$.

(ב)

$$\begin{pmatrix} 1 & m & 1 & 1 \\ m & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & m & 1 \\ 1 & 1 & 1 & m \end{pmatrix} \xrightarrow{R_1 \leftrightarrow R_4} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & m \\ m & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & m & 1 \\ 1 & m & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

$$\xrightarrow{\begin{matrix} R_2 \rightarrow R_2 - mR_1 \\ R_3 \rightarrow R_3 - R_1 \\ R_4 \rightarrow R_4 - R_1 \end{matrix}} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & m \\ 0 & 1-m & 1-m & 1-m^2 \\ 0 & 0 & m-1 & 1-m \\ 0 & m-1 & 0 & 1-m \end{pmatrix}$$

$$\xrightarrow{R_4 \rightarrow R_4 + R_2} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & m \\ 0 & 1-m & 1-m & 1-m^2 \\ 0 & 0 & m-1 & 1-m \\ 0 & 0 & 1-m & -m^2-m+2 \end{pmatrix}$$

$$\xrightarrow{R_4 \rightarrow R_3 + R_4} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & m \\ 0 & 1-m & 1-m & 1-m^2 \\ 0 & 0 & m-1 & 1-m \\ 0 & 0 & 0 & -m^2-2m+3 \end{pmatrix}$$

$$= \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & m \\ 0 & 1-m & 1-m & 1-m^2 \\ 0 & 0 & m-1 & 1-m \\ 0 & 0 & 0 & -(m+3)(m-1) \end{pmatrix}$$

עבור $m \neq -3, 1$ הוקטורים בת"ל.

$\dim(M_{2 \times 2}(\mathbb{R})) = 4 \Leftarrow$ הוקטורים מהווים בסיס של $M_{2 \times 2}$.

■